

PPS-jaarrapportage 2018

Algemene gegevens	
PPS-nummer	AF-17027
Titel	Circulaire Bio-economie
Thema	Circulair
Uitvoerende kennisinstelling(en)	Wageningen Livestock Research (WLR) Schothorst Feed Research (SFR)
Projectleider onderzoek (naam + emailadres)	Gert van Duinkerken (gert.vanduinkerken@wur.nl) Lieuwe Roosenschoon (L Roosenschoon@schothorst.nl)
Penvoerder (namens private partijen)	Trudy van Megen (trudyvanmegen@feeddesignlab.nl)
Contactpersoon overheid	Een LNV-contactpersoon voor deze PPS is niet geformaliseerd. Doorgaans stemmen we onderzoek m.b.t. circulariteit af met Jan van Esch van LNV.
Totale projectomvang (k€)	Budget publiek: € 750.000 Budget privaat: € 750.000
Adres projectwebsite	https://topsectoragrifood.nl/project/af-17027-circulaire-bio-economie/ https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Projecten/PPS-Circulaire-Bio-economie.htm
Startdatum	1 januari 2018
Einddatum	31 december 2021

Goedkeuring penvoerder/consortium

De jaarrapportage dient te worden besproken met de penvoerder/het consortium. De TKI's nemen graag kennis van eventuele opmerkingen over de jaarrapportage.

De penvoerder heeft namens het consortium de jaarrapportage	☒ goedgekeurd ☐ niet goedgekeurd
Eventuele opmerkingen over de jaarrapportage:	-

Planning en voortgang (indien er wijzigingen zijn t.o.v. het projectplan svp toelichten)

Loopt de PPS volgens planning?	Ja
Zijn er wijzigingen in het consortium/de projectpartners?	Nee
Is er sprake van vertraging en/of uitgestelde opleverdatum?	Nee
Is er sprake van inhoudelijke knelpunten, geef een korte beschrijving	Nee
Is er sprake van afwijkingen van het ingezette budget/de begroting?	Nee

Korte omschrijving inhoud/doel PPS

Wat is er aan de hand en wat doet het project daaraan?
Wat gaat het project opleveren en wat is het effect hiervan?

Wat is er aan de hand?

In een duurzame wereld worden rest- en zijstromen uit de ene industrie maximaal benut door andere industrieën. Hoewel de diervoedingssector al een belangrijke rol speelt in de verwerking van stromen uit de agrifoodsector is voor veel van deze stromen nog geen optimale oplossing ontwikkeld.

Wat doet het project eraan?

Om nog meer waardevolle feed-componenten uit reststromen te winnen, ontwikkelt het project nieuwe kennis over de toepasbaarheid van reststromen voor diervoeders. Daarbij worden de voederwaarde en verteringseigenschappen van (delen van) reststromen bepaald en worden mogelijkheden onderzocht om de kosten van grondstoffen en de carbon footprint te verlagen door nu nog inferieure producten geschikt te maken voor toepassing in de feedsector. Ook wordt onderzocht hoe bestaande en/of nieuwe reststromen opgewaardeerd kunnen worden om ze zodoende beter geschikt te maken als grondstof voor de veevoerindustrie.

Wat levert het project op?

Het project levert nieuwe mogelijkheden op voor het sluiten van kringlopen. Daardoor worden minder grondstoffen verspild en wordt een flinke sprong in duurzaamheid gemaakt.

Resultaten 2018

Geef een korte beschrijving van de high-lights van 2018
Geef een korte beschrijving van de projectdeliverables 2018

Bij aanvang van het programma in 2018 is een programmastructuur ingericht met twee technische werkgroepen en daarboven een stuurgroep. De partners nemen actief deel in deze samenwerkingsvorm, en er is veel commitment om in gezamenlijkheid te werken aan het sluiten van kringlopen en het verminderen van verliezen uit agri-food ketens.

In 2018 is een onderzoekslijn gestart naar het hergebruik van slachterijbijproducten (processed animal proteins). Gestart is met een studie naar de waarde van processed animal proteins uit de pluimveeslachterij, als diervoedergrondstof voor varkensvoerders. Een verteringsproef is uitgevoerd in 2018. Data hiervan worden in 2019 verwerkt en gerapporteerd.

In 2018 zijn scenarioberekeningen uitgevoerd om te verkennen wat de "investeringsruimte" is om reststromen die nu nog niet optimaal kunnen worden gebruikt, door processing beter geschikt te maken als diervoedergrondstof. Zo is er bijvoorbeeld gerekend aan de mogelijkheden van fosforextractie uit reststromen zoals raapzaadschroot, en de mogelijkheid om de verteerbaarheid van eiwit te verbeteren door anti-nutritionele factoren te inactiveren. In 2019 wordt via onderzoek op laboratoriumschaal bekeken of de aannames die in deze economische berekeningen zijn gedaan (zoals % fosforreductie en % verbetering eiwitverteerbaarheid) daadwerkelijk haalbaar zijn via processing.

In 2018 is onderzoek gestart naar lokale eiwitbronnen, als alternatief voor eiwitten die van buiten de EU worden geïmporteerd. Door raffinage van gras en groene bladeren is zo'n lokale eiwitbron te creëren. De bruikbaarheid van dergelijke eiwitten wordt in 2019 verder onderzocht.

Aantal opgeleverde producten in 2018 (geef in een bijlage de titels en/of omschrijvingen van de producten of een link naar de producten op de projectwebsite of andere openbare websites)			
Wetenschappelijke artikelen	Rapporten	Artikelen in vakbladen	Inleidingen/workshops
0	0	0	0
<p>Nog geen kennisproducten in 2018. Wat we al wel kunnen melden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het project is beschreven op de website van TKI AgriFood: https://topsectoragrifood.nl/project/af-17027-circulaire-bio-economie/ • Een webpagina over de PPS is ingericht en zal in Q1 van 2019 worden uitgebouwd met categorieën "Nieuws", "Producten" en "Partners": https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Projecten/PPS-Circulaire-Bio-economie.htm • Het project zal ook onder de aandacht worden gebracht via de Projecten pagina's van Feed Design Lab (https://feeddesignlab.nl/avada_portfolio/projecten/) en Schothorst Feed Research (https://www.schothorst.nl/nl/onderzoek/) en de partners zullen hun eigen communicatiekanalen gebruiken om resultaten die in het consortium zijn vastgesteld en geaccordeerd, te delen. Via de partners ABZ Diervoeding, Agruniek Rijnvallei, Bonda, Coppens Diervoeding, Darling Ingredients, EFPPRA, Feed Design Lab, Noblesse Proteins, Nijsen/Granico, SARIA SE & Co, Vitelia, Schothorst Feed Research en Wageningen University & Research is een groot aantal doelgroep goed bereikbaar, waaronder veehouders, diervoederketen, food industry, onderwijs, wetenschappers, beleidsmakers en NGO's. • In maart 2019 start een reeks nieuwsberichten vanuit de PPS. • In 2019 komen de eerste rapportages uit de PPS beschikbaar: over hergebruik van slachterijbijproducten (processed animal proteins) als diervoedergrondstof, over de toepasbaarheid van leguminosen (vlinderbloemigen) als Europese eiwitbron, over de bruikbaarheid van regionale eiwitten uit geraffineerd gras in diervoeders, en over de haalbaarheid van fosforextractie en in-activatie van anti-nutritionele factoren (zoals glucosinolaten) in plantaardige co-producten (zoals raapzaadschroot). • Het onderzoeksresultaat m.b.t. processed animal proteins zal ook worden ingediend bij een wetenschappelijk tijdschrift. 			
Titels/omschrijvingen van belangrijkste producten in 2018 (max. 5) en hun doelgroepen			
Nog geen kennisproducten in 2018.			